

Zbierka súdnych rozhodnutí

Vec C-156/21

**Maďarsko
proti
Európskemu parlamentu
a
Rade Európskej únie**

Rozsudok Súdneho dvora (plénum) zo 16. februára 2022

„Žaloba o neplatnosť – Nariadenie (EÚ, Euratom) 2020/2092 – Všeobecný režim podmienenosti na ochranu rozpočtu Európskej únie – Ochrana rozpočtu Únie v prípade porušenia zásad právneho štátu v členskom štáte – Právny základ – Článok 322 ods. 1 písm. a) ZFEÚ – Údajné obchádzanie článku 7 ZEÚ a článku 269 ZFEÚ – Údajné porušenia článku 4 ods. 1, článku 5 ods. 2 a článku 13 ods. 2 ZEÚ, ako aj zásad právnej istoty, proporcionality a rovnosti členských štátov pred Zmluvami“

1. *Súdne konanie – Skrátené konanie – Podmienky – Okolnosti odôvodňujúce rýchle vybavenie – Zásadný význam veci pre právny poriadok Únie – Vec súvisiaca s právomocami Únie v oblasti ochrany rozpočtu pred vplyvmi, ktoré môžu byť následkom porušení hodnôt uvedených v článku 2 ZEÚ – Prípustnosť žaloby v tomto konaní (Článok 2 ZEÚ; článok 263 ZFEÚ; Rokovací poriadok Súdneho dvora, článok 133 ods. 1)*

(pozri body 30, 31)

2. *Inštitúcie Európskej únie – Právo verejnosti na prístup k dokumentom – Nariadenie č. 1049/2001 – Výnimky z práva na prístup k dokumentom – Ochrana právnych stanovísk – Nadradený verejný záujem na transparentnosti, ktorý je dôvodom na zverejnenie dokumentov – Pojem – Povinnosť inštitúcie nájsť rovnováhu medzi dotknutými záujmami – Zverejnenie a predloženie právnych stanovísk, ktoré sa týkajú legislatívnych procesov, v súdnom konaní – Povinnosť inštitúcie detailne odôvodniť každé rozhodnutie o zamietnutí prístupu – Vlastný záujem žalobcu na predložení dotknutého právneho stanoviska v súdnom konaní – Neexistencia dosahu (Článok 10 ods. 3 ZEÚ; článok 15 ods. 1 a článok 298 ods. 1 ZFEÚ; nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 1049/2001, článok 4 ods. 2 druhá zarážka; rozhodnutie Rady 2009/937, článok 6 ods. 2)*

(pozri body 50 – 52, 55, 56, 58 – 60, 62 – 64)

3. *Akty inštitúcií – Volba právneho základu – Kritériá – Nariadenie 2020/2092 o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie – Účel – Ochrana rozpočtu Únie pred*

vpływmi porušení zásad právního státu v členském státě – Obsah – Mechanismus podmíněnosti, který podmiňuje získání financování z rozpočtu Únie tím, že členský stát dodržuje hodnoty právního státu – Prijatie na základe článku 322 ods. 1 písm. a) ZFEÚ – Prípustnosť – Mechanizmus horizontálnej podmienenosti patriaci pod pojem rozpočtové pravidlá v zmysle tohto ustanovenia

[Článok 2, článok 5 ods. 2 a článok 49 ZEÚ; článok 7, 310, 315 až 317 a článok 322 ods. 1 písm. a) ZFEÚ; nariadenie Európskeho parlamentu a Rady 2020/2092, 5. a 13. odôvodnenie a článok 1, článok 2 písm. a), článok 3, článok 4 ods. 1 a 2, článok 5 ods. 1 a článok 6 ods. 1]

(pozri body 98 – 101, 104, 107, 108, 110, 111, 114, 116, 118 – 120, 122, 124 – 133, 139 – 141, 144 – 147, 150 – 153)

4. *Rozpočet Európskej únie – Prijatie rozpočtových pravidiel upravujúcich postup zostavovania a plnenia rozpočtu a predkladania a auditu účtov zo strany Parlamentu a Rady – Právny základ – Článok 322 ods. 1 ZFEÚ – Pojem rozpočtové pravidlá – Pravidlá vymedzujúce spôsob plnenia výdavkov zahrnutých do rozpočtu – Pravidlá upravujúce povinnosti v oblasti kontroly a auditu, ktoré majú členské štáty v prípade plnenia rozpočtu v rámci spolupráce medzi členskými štátmi a Komisiou, ako aj zodpovednosť, ktorá z nich vyplýva – Zahrnutie – Pravidlá, ktoré majú zabezpečiť dodržiavanie zásady správneho finančného riadenia*
[Článok 322 ods. 1 písm. a) ZFEÚ]

(pozri body 105, 151, 186)

5. *Právo Európskej únie – Zásady – Zásada solidarity medzi členskými štátmi – Rozpočtová solidarita založená na vzájomnej dôvere medzi členskými štátmi – Vzájomná dôvera založená na tom, že členské štáty dodržiavajú hodnoty uvedené v článku 2 ZEÚ, medzi ktoré patrí právny štát*
(Článok 2 ZEÚ; nariadenie Európskeho parlamentu a Rady 2020/2092, 5. odôvodnenie)

(pozri bod 129)

6. *Právo Európskej únie – Hodnoty a ciele Únie – Hodnoty – Rešpektovanie právního státu – Pôsobnosť – Nariadenie 2020/2092 o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie – Nariadenie oprávňujúce Komisiu a Radu kontrolovať, či členské štáty dodržiavajú hodnoty právního státu – Kontrola obmedzená na skúmanie konania vnútroštátnych orgánov v súvislosti s plnením rozpočtu Únie – Nariadenie, ktoré Súdnemu dvoru umožňuje v rámci konania o žalobe o neplatnosť skúmať zákonnosť rozhodnutí Rady prijatých na tomto základe – Obchádzanie postupu stanoveného v článku 7 ZEÚ a právomocí priznaných Súdnemu dvoru v článku 269 ZFEÚ prostredníctvom prijatia tohto nariadenia – Narušenie inštitucionálnej rovnováhy – Neexistencia*
[Článok 2, článok 7, článok 13 ods. 2 a článok 19 ZEÚ; článok 8, článok 10, článok 19 ods. 1, článok 153 ods. 1 písm. i), článok 157 ods. 1 a článok 269 ZFEÚ; Charta základných práv Európskej únie; nariadenie Európskeho parlamentu a Rady 2020/2092]

(pozri body 156 – 164, 167 – 172, 179 – 182, 192 – 197)

7. *Právo Európskej únie – Zásady – Právna istota – Právne predpisy Únie – Požiadavka jasnosti a predvídateľnosti – Nariadenie 2020/2092 o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie – Nariadenie zavádzajúce mechanizmus podmienenosti, ktorý súvisí s tým, či členské štáty dodržiavajú zásady právneho štátu – Pojem právny štát – Odkaz na hodnotu Únie zakotvenú v článku 2 ZEÚ – Zásady právneho štátu, ktoré majú pôvod v spoločných hodnotách členských štátov – Dostatočná presnosť týchto zásad*
[Článok 2, článok 4 ods. 2 a článok 19 ZEÚ; nariadenie Európskeho parlamentu a Rady 2020/2092, 3. odôvodnenie, článok 2 písm. a) a článok 4 ods. 1]

(pozri body 223 – 229, 231 – 237, 240)

8. *Právo Európskej únie – Zásady – Právna istota – Pôsobnosť – Nariadenie 2020/2092 o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie – Nariadenie zavádzajúce mechanizmus podmienenosti, ktorý súvisí s tým, či členské štáty dodržiavajú zásady právneho štátu – Súvislosť medzi ustanoveniami tohto nariadenia, ktoré zavádza tento dostatočne presný mechanizmus – Použitie pojmov definovaných v iných ustanoveniach napadnutej normy alebo práva Únie – Priznanie právomoci voľnej úvahy Komisii a Rade, pokiaľ ide o voľbu činnosti, na ktorú sa zameriava opatrenie na ochranu rozpočtu, ktoré má byť prijaté – Prípustnosť*
[Článok 2 a článok 4 ods. 2 ZEÚ; nariadenie Európskeho parlamentu a Rady 2018/1046, článok 63 ods. 2 písm. d); nariadenie Európskeho parlamentu a Rady 2020/2092, článok 2 písm. a), článok 3 a článok 4 ods. 2 písm. h)]

(pozri body 242, 243, 248 – 250, 252, 254, 259)

9. *Právo Európskej únie – Zásady – Právna istota – Pôsobnosť – Nariadenie 2020/2092 o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie – Opatrenia na ochranu rozpočtu Únie – Podmienky prijatia opatrení v prípade porušenia zásad právneho štátu – Ovplyvnenie správneho finančného riadenia rozpočtu Únie alebo ochrany finančných záujmov Únie, prípadne závažné riziko takého ovplyvňovania – Dostatočne presné požiadavky na realizáciu tohto rizika – Dostatočne vymedzená povaha a rozsah opatrení na ochranu rozpočtu Únie – Zachovaný vzťah medzi zisteným porušením zásady právneho štátu a prijatými opatreniami – Dodržiavanie zásady proporcionality*
[Článok 317 prvý odsek ZFEÚ; nariadenie Európskeho parlamentu a Rady 2018/1046, článok 2 bod 59 a článok 63 ods. 2 písm. d); nariadenie Európskeho parlamentu a Rady 2020/2092, článok 4 ods. 1 a 2, článok 5 ods. 1 a 3]

(pozri body 261 – 263, 267 – 275, 277 – 279, 329 – 333, 341 – 345)

10. *Právo Európskej únie – Zásady – Právna istota – Pôsobnosť – Nariadenie 2020/2092 o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie – Podmienky prijatia opatrení v prípade porušenia zásad právneho štátu – Vlastné posúdenie zo strany Komisie, pokiaľ ide o ovplyvnenie správneho finančného riadenia rozpočtu Únie alebo ochrany finančných záujmov Únie, prípadne závažné riziko takého ovplyvnenia – Zodpovednosť Komisie za relevantnosť použitých informácií a spoľahlivosť použitých zdrojov*
(Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady 2020/2092, článok 4, článok 5 ods. 3 a článok 6 ods. 1 až 9)

(pozri body 280, 282, 284, 287, 289, 354 – 359)

11. *Žaloba o neplatnosť – Zrušujúci rozsudok – Pôsobnosť – Čiastočné zrušenie aktu práva Únie – Podmienka – Oddeliteľnosť zrušiteľných prvkov napadnutého aktu – Nariadenie 2020/2092 o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie – Neoddeliteľnosť ustanovenia nariadenia, ktoré upravuje podmienky prijatia opatrení na ochranu rozpočtu Únie, ktoré môžu byť prijaté (Článok 264 ZFEÚ; nariadenie Európskeho parlamentu a Rady 2020/2092, článok 4 ods. 1 a č. 5 ods. 1)*

(pozri body 293 – 295)

12. *Žaloba o neplatnosť – Žaloby podané členskými štátmi – Žaloba podaná proti nariadeniu, ktoré zavádza režim podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie – Žalobné dôvody – Žalobný dôvod založený na porušení ustanovení práva Únie o deficitoch verejných financií a na porušení zásady rovnosti členských štátov pred Zmluvami – Opatrenia prijaté na základe tohto nariadenia, ktoré nemenia už existujúce povinnosti, ktoré členským štátom plynú najmä z platných odvetvových a rozpočtových právnych predpisov – Nariadenie, ktoré členským štátom neukladá nové povinnosti – Nedôvodný žalobný dôvod (Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady 2020/2092, článok 5 ods. 2)*

(pozri body 312 – 317)

Zhrnutie

Nariadením Európskeho parlamentu a Rady 2020/2092 zo 16. decembra 2020¹ bol zavedený „mechanizmus horizontálnej podmienenosti“, ktorý má chrániť rozpočet Európskej únie v prípade porušenia zásad právneho štátu v členskom štáte. Na tento účel uvedené nariadenie umožňuje Rade Európskej únie, aby na návrh Európskej komisie za podmienok vymedzených v nariadení prijala vhodné opatrenia na ochranu, akým je pozastavenie platieb z rozpočtu Únie alebo pozastavenie schvaľovania jedného alebo viacerých programov financovaných týmto rozpočtom. Napadnuté nariadenie podmieňuje prijatie takých opatrení predložením konkrétnych dôkazov, ktoré preukazujú nielen existenciu porušenia zásad právneho štátu, ale aj jeho vplyv na plnenie rozpočtu Únie.

Napadnuté nariadenie nadväzuje na sériu iniciatív, ktoré sa týkali ochrany právneho štátu v členských štátoch všeobecne² a ich cieľom bolo odpovedať na úrovni Únie na rastúce obavy v súvislosti s dodržiavaním spoločných hodnôt Únie, ktoré sú uvedené v článku 2 ZEÚ,³ zo strany viacerých členských štátov.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2092 zo 16. decembra 2020 o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie (Ú. v. EÚ L 433I, 2020, s. 1; ďalej len „napadnuté nariadenie“).

² Pozri najmä oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov zo 17. júla 2019, „Posilnenie právneho štátu v Únii Konceptcia pre prijatie opatrení“, COM(2019)343 final, ktoré nasledovalo po oznámení Komisie Európskemu parlamentu a Rade z 11. marca 2014, „Nový rámec EÚ na posilnenie právneho štátu“, COM(2014)0158 final.

³ Medzi základné hodnoty Únie, spoločné pre členské štáty, ktoré obsahuje článok 2 ZEÚ, patrí rešpektovanie ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti, právneho štátu a ľudských práv v spoločnosti, ktorá sa vyznačuje pluralizmom, zákazom diskriminácie, toleranciou, spravodlivosťou, solidaritou a rovnosťou medzi ženami a mužmi.

Maďarsko, ktoré podporuje Poľská republika,⁴ podalo žalobu, ktorou sa domáha v prvom rade zrušenia napadnutého nariadenia a subsidiárne zrušenia určitých jeho ustanovení. Na podporu svojich návrhov v zásade tvrdí, že nariadenie síce je formálne prezentované ako akt patriaci medzi rozpočtové pravidlá podľa článku 322 ods. 1 písm. a) ZFEÚ, v skutočnosti je však jeho cieľom sankcionovať ako také akékoľvek porušenie, ktorého sa členský štát dopustí v oblasti zásad právneho štátu, ktorých požiadavky v každom prípade nie sú dostatočne presné. Maďarsko teda túto žalobu založilo predovšetkým na nedostatku právomoci Únie na prijatie takého nariadenia, a to jednak z dôvodu nedostatku právneho základu a jednak z dôvodu obchádzania postupu stanoveného v článku 7 ZEÚ, ako aj na nedodržaní požiadaviek zásady právnej istoty.

Súdny dvor, ktorý sa mal takto vyjadriť k právomociam Únie na obranu jej rozpočtu a jej finančných záujmov proti vplyvom, ktoré môžu vyplývať z porušovania hodnôt uvedených v článku 2 ZEÚ, dospel k záveru, že táto vec má zásadný význam, ktorý je dôvodom na jej prejednanie v pléne. Z tých istých dôvodov vyhovel návrhu Európskeho parlamentu na prejednanie veci v skrátanom konaní. Za týchto podmienok Súdny dvor zamietol žalobu o neplatnosť podanú Maďarskom v celom rozsahu.

Posúdenie Súdnym dvorom

Pred preskúmaním veci samej sa Súdny dvor vyjadril k návrhu Rady nebrať do úvahy určité časti žaloby podanej Maďarskom z dôvodu, že sú založené na informáciách pochádzajúcich z dôverného stanoviska právneho servisu Rady, ktoré bolo takto zverejnené bez potrebného súhlasu. V tomto smere Súdny dvor potvrdzuje, že dotknutá inštitúcia v zásade môže podmieniť predloženie takého interného dokumentu v súdnom konaní predchádzajúcim udelením súhlasu. Pokiaľ sa však príslušné právne stanovisko týka legislatívneho procesu ako v prejednávanej veci, je potrebné vziať do úvahy zásadu transparentnosti, lebo zverejnenie takého stanoviska môže zvýšiť transparentnosť a otvorenosť legislatívneho procesu. Nadradený verejný záujem spojený s transparentnosťou a otvorenosťou legislatívneho procesu tak v zásade preváži nad záujmom inštitúcií, pokiaľ ide o zverejnenie interného právneho stanoviska. Keďže v prejednávanej veci Rada nepreukázala mimoriadne citlivú povahu dotknutého stanoviska ani mimoriadne širokú pôsobnosť, ktorá by prekračovala rámec príslušného legislatívneho procesu, Súdny dvor v dôsledku toho návrh Rady zamietol.

Pokiaľ ide o vec samú, Súdny dvor po prvé preskúmal žalobné dôvody uvedené na podporu hlavných návrhov na úplné zrušenie napadnutého nariadenia, založené na jednej strane na nedostatku právomoci Únie na prijatie tohto nariadenia a na druhej strane na porušení zásady právnej istoty.

Pokiaľ ide na jednej strane o právny základ napadnutého nariadenia, Súdny dvor poukazuje na to, že postup stanovený v tomto nariadení sa môže uplatniť, len ak existujú primerané dôvody vychádzať nielen z toho, že v členskom štáte dochádza k porušovaniu zásad právneho štátu, ale najmä z toho, že toto porušovanie dostatočne priamym spôsobom ovplyvňuje správne finančné riadenie rozpočtu Únie alebo ochranu jej finančných záujmov, prípadne že existuje závažné riziko takého ovplyvňovania. Okrem toho opatrenia, ktoré sa môžu prijať na základe napadnutého nariadenia, sa týkajú výlučne plnenia rozpočtu Únie a všetky sú spôsobilé obmedziť financovanie z tohto rozpočtu v závislosti od toho, aký naň má dosah také ovplyvňovanie alebo jeho závažné

⁴ Aj Poľská republika podala žalobu, ktorou sa domáha zrušenia nariadenia 2020/2092 (vec C-157/21).

riziko. Cieľom napadnutého nariadenia je teda chrániť rozpočet Únie pred vplyvmi, ktoré dostatočne priamym spôsobom vyplývajú z porušovania zásad právneho štátu, a nie ukladať sankcie za také porušovanie ako také.

V odpovedi na argumentáciu Maďarska, podľa ktorej predmetom rozpočtového pravidla nemôže byť spresnenie rozsahu požiadaviek spojených s hodnotami uvedenými v článku 2 ZEÚ, Súdny dvor pripomína, že to, že členské štáty dodržiavajú spoločné hodnoty, na ktorých je Únia založená, ktoré členské štáty určili a zdieľajú a ktoré definujú samotnú identitu Únie ako spoločného právneho poriadku týchto štátov, pričom medzi ne patrí právny štát a solidarita, je dôvodom vzájomnej dôvery medzi týmito štátmi. Keďže toto dodržiavanie je teda podmienkou toho, aby dotknutý členský štát mohol požívať všetky práva vyplývajúce z uplatňovania Zmlúv, Únia musí byť schopná obhajovať tieto hodnoty v medziach svojich právomocí.

Súdny dvor v tomto smere na jednej strane uvádza, že dodržiavanie týchto hodnôt nemožno redukovať na povinnosť, ktorú musí splniť kandidátska krajina, aby mohla vstúpiť do Únie, a od ktorej je po vstupe do Únie oslobodená. Na druhej strane zdôrazňuje, že rozpočet Únie je jedným zo základných nástrojov, ktoré umožňujú konkretizovať v politikách a činnostiach Únie základnú zásadu solidarity medzi členskými štátmi, a že uplatňovanie tejto zásady prostredníctvom rozpočtu je založené na vzájomnej dôvere členských štátov v zodpovedné využívanie spoločných zdrojov zahrnutých do rozpočtu.

Správne finančné riadenie rozpočtu Únie a finančné záujmy Únie však môžu byť vážne narušené porušovaním zásad právneho štátu v členskom štáte. Tieto porušenia totiž môžu mať za následok najmä to, že nebude zaručené, že výdavky kryté z rozpočtu Únie spĺňajú všetky podmienky financovania, ktoré stanovuje právo Únie, a teda že zodpovedajú cieľom sledovaným Úniou pri financovaní takých výdavkov.

Taký „mechanizmus horizontálnej podmienenosti“, aký zavádza napadnuté nariadenie, ktorý podmieňuje získanie financovania z rozpočtu Únie tým, že členský štát dodržiava zásady právneho štátu, teda môže patriť pod právomoc stanovovať „rozpočtové pravidlá“ týkajúce sa plnenia rozpočtu Únie, ktorú Únii priznávajú Zmluvy. Súdny dvor uvádza, že neoddeliteľnou súčasťou takého mechanizmu sú ako jeho zložky ustanovenia napadnutého nariadenia, ktoré určujú tieto zásady, obsahujú zoznam prípadov, ktoré môžu naznačovať porušenie týchto zásad, spresňujú situácie alebo konanie, ktorých sa také porušenia musia týkať, a definujú povahu a rozsah opatrení na ochranu, ktoré v prípade potreby môžu byť prijaté.

Ďalej čo sa týka výhrady založenej na údajnom obchádzaní postupu stanoveného v článku 7 ZEÚ, ako aj ustanovení článku 269 ZFEÚ, Súdny dvor zamietol argumentáciu Maďarska, podľa ktorej jedine postup stanovený v článku 7 ZEÚ priznáva inštitúciám Únie právomoc posudzovať a v prípade potreby sankcionovať porušenia hodnôt, ktoré obsahuje článok 2 ZEÚ, v členskom štáte. Okrem postupu stanoveného v článku 7 ZEÚ totiž mnohé iné ustanovenia Zmlúv, často konkretizované rôznymi aktmi sekundárneho práva, priznávajú inštitúciám Únie právomoc skúmať, konštatovať a v prípade potreby sankcionovať porušenia hodnôt obsiahnutých v článku 2 ZEÚ, ku ktorým dôjde v členskom štáte.

Súdny dvor okrem toho poukazuje na to, že cieľom postupu stanoveného v článku 7 ZEÚ je umožniť Rade uložiť sankcie za závažné a pretrvávajúce porušenia každej zo spoločných hodnôt, na ktorých je Únia založená a ktoré určujú jej identitu, predovšetkým aby prinútila dotknutý členský štát ukončiť tieto porušenia. Naopak, cieľom napadnutého nariadenia je chrániť rozpočet Únie, a to len v prípade porušenia zásad právneho štátu v členskom štáte, ktoré ovplyvňuje

správne riadenie tohto rozpočtu, prípadne ak existuje závažné riziko takého ovplyvnenia. Navyše postup stanovený v článku 7 ZEÚ a postup zavedený napadnutým nariadením sa líšia z hľadiska svojho predmetu, podmienok uplatnenia, podmienok prijatia a zrušenia stanovených opatrení, ako aj ich povahy. V dôsledku toho tieto dva postupy sledujú odlišné ciele a každý z nich má úplne rozdielny predmet. Z toho ďalej vyplýva, že nemožno ani vychádzať z toho, že postup zavedený napadnutým nariadením sa usiluje obísť obmedzenie všeobecnej právomoci Súdneho dvora upravené v článku 269 ZFEÚ, lebo jeho znenie sa týka len preskúmania zákonnosti aktu prijatého Európskou radou alebo Radou podľa článku 7 ZEÚ.

Nakoniec vzhľadom na to, že napadnuté nariadenie umožňuje Komisii a Rade skúmať len situácie alebo konanie, ktoré sa dajú pripísať orgánom členského štátu a javia sa byť relevantné na účely riadneho plnenia rozpočtu Únie, právomoci zverené týmto inštitúciám uvedeným nariadením neprekračujú medze právomocí priznaných Únii.

Na druhej strane v rámci skúmania žalobného dôvodu založeného na porušení zásady právnej istoty Súdny dvor považoval za úplne nedôvodnú argumentáciu Maďarska v súvislosti s nepresnosťou, ktorou je postihnuté napadnuté nariadenie, a to jednak čo sa týka kritérií v oblasti podmienok uplatnenia postupu a jednak čo sa týka voľby a pôsobnosti opatrení, ktoré sa majú prijať. Súdny dvor v tejto súvislosti na úvod poukázal na to, že zásady uvedené v napadnutom nariadení sú ako zložky pojmu „právny štát“⁵ bohato rozvinuté v jeho judikatúre, že prameňom týchto zásad sú spoločné hodnoty, ktoré rovnako uznávajú a uplatňujú členské štáty vo vlastných právnych poriadkoch, a že vyplývajú z pojmu „právny štát“, ktorý členské štáty zdieľajú a uznávajú ako spoločnú hodnotu svojich vlastných ústavných tradícií. Súdny dvor v dôsledku toho konštatoval, že členské štáty sú schopné dostatočne presne vymedziť podstatu a požiadavky plynúce z jednotlivých týchto zásad.

Pokiaľ ide konkrétne o kritériá súvisiace s podmienkami uplatnenia postupu a o voľbu a pôsobnosť opatrení, ktoré sa majú prijať, Súdny dvor uviedol, že podľa napadnutého nariadenia je na prijatie opatrení na ochranu, ktoré stanovuje, potrebné preukázať skutočný vzťah medzi porušením zásady právneho štátu a ovplyvnením alebo závažným rizikom ovplyvnenia správneho finančného riadenia Únie alebo jej finančných záujmov a také porušenie sa musí týkať situácie alebo správania, ktoré sa dá pripísať orgánu členského štátu a je relevantné na účely riadneho plnenia rozpočtu Únie. Okrem toho poukazuje na to, že pojem „závažné riziko“ je spresnený v rozpočtových právnych predpisoch Únie, a pripomína, že opatrenia na ochranu, ktoré sa môžu prijať, musia byť prísne primerané vplyvu zisteného porušenia na rozpočet Únie. Súdny dvor sa predovšetkým domnieva, že tieto opatrenia sa môžu zamerať na činnosti a programy, ktoré nie sú dotknuté takým porušením, len v rozsahu, ktorý je prísne nevyhnutný na dosiahnutie cieľa spočívajúceho v ochrane rozpočtu ako celku. Nakoniec Súdny dvor konštatoval, že Komisia musí dodržiavať prísne procesné požiadavky, ktorých splnenie podlieha preskúmaniu súdom Únie a z ktorých vyplývajú najmä viaceré konzultácie dotknutého členského štátu, a dospel k záveru, že napadnuté nariadenie spĺňa požiadavky zásady právnej istoty.

Súdny dvor po druhé preskúmal subsidiárne návrhy na čiastočné zrušenie napadnutého nariadenia. V tomto smere Súdny dvor na jednej strane rozhodol, že zrušenie článku 4 ods. 1 napadnutého nariadenia by malo za následok zmenu podstaty tohto nariadenia, keďže toto ustanovenie spresňuje podmienky potrebné na to, aby bolo možné prijať opatrenia na ochranu

⁵ Podľa článku 2 písm. a) napadnutého nariadenia pojem „právny štát“ odkazuje na „zásad[u] zákonnosti implikujú[ci] transparentný, zodpovedný, demokratický a pluralistický zákonodarný proces; zásad[u] právnej istoty; zásad[u] zákazu svojvoľnosti výkonných právomocí; zásad[u] účinnej súdnej ochrany zo strany nezávislých a nestranných súdov vrátane prístupu k spravodlivosti, a to aj pokiaľ ide o základné práva; zásad[u] oddelenia právomocí; a zásad[u] nediskriminácie a rovnosti pred zákonom“.

upravené v tomto nariadení, takže návrhy na zrušenie samotného tohto ustanovenia treba považovať za neprípustné. Na druhej strane Súdny dvor považuje za nedôvodné výhrady, ktorých predmetom je séria ďalších ustanovení napadnutého nariadenia a ktoré sú založené na nedostatku právneho základu, ako aj na porušení jednak ustanovení práva Únie v oblasti deficitov verejných financií a jednak zásady právnej istoty, proporcionality a rovnosti členských štátov pred Zmluvami. Z tohto dôvodu zamietol v celom rozsahu subsidiárne návrhy, ako aj celú žalobu podanú Maďarskom.